

HE Blanca letos, HE Krško v gradnji

Z vstopom GEN Energije Krško v novoustanovljeno družbo HESS se je povečala zanesljivost financiranja izgradnje verige HE na spodnji Savi

MATEJA GROŠELJ

Gospodarski minister **Andrej Vizjak** je na srečanjih s posavskimi energetiki med nedavnim obiskom vlade v regiji izrazil zadovoljstvo, rekoč, da je v zadnjem času gradnja hidroelektrarn (HE) na spodnji Savi pravo nasprotje tistega, kar se je dogajalo v Vrhovem. "Če se je HE Vrhovo gradila celo desetletje in več, je hitro napredovanje izgradnje ostalih HE v verigi na spodnji Savi nedvomno rezultat jasne usmeritve in strategije države in seveda naporov podjetij, še posebej Holdinga Slovenske elektrarne in posebej v ta namen ustanovljenega Skupnega podviga," je ob ogledu nastajajoče HE Blanca povedal Vizjak. Ob tej priložnosti se je minister udeležil podpisa družbene pogodbe o ustanovitvi nove družbe Hidroelektrarne na spodnji Savi (HESS).

HESS je podjetje, ki je nastalo iz dosedanjega projektnega koordinatorja izgradnje HE na spodnji Savi z imenom Skupni podvig, po podpisu ustanovitvene pogodbe pa ga sestavljajo družbe Holding Slovenske elektrarne, Dravske elektrarne Maribor, Soške elektrarne Nova

Gorica, Termoelektrarna Brestanica in GEN Energija Krško.

Intenzivna gradnja verige HE na spodnji Savi se je začela 2002 s podpisom koncesijske pogodbe o izkoriščanju energetskega potenciala spodnje Save. Nosilec koncesije je bil Holding Slovenske elektrarne (HSE), ki je kmalu po začetku gradnje pričel iskati možnosti zanesljivega financiranja izgradnje energetskega dela, zavedajoč se, da gre za največjo investicijo desetletja. Po takratnih ocenah je naložba znašala okoli 320 milijonov evrov, skupaj z infrastrukturo pa skoraj 500 milijonov evrov. Da bi združili vse razpoložljive finančne vire, ki jih je premogla skupina HSE, je bil ustanovljen tako imenovani Skupni podvig družb skupine HSE.

V času pričetka izgradnje verige so bile cene na trgu električne energije tako nizke, da je bila investicija v spodnjem porečju Save še v sprejemljivem okviru donosnosti, vendar so se že kazale tendence višanja cen energentov v svetu, kar se je v zadnjih letih tudi potrdilo, in projekt verige se že lahko uvršča med donosnejše. Kot ocenjuje minister, projekt ostaja vseslovenski, saj bo omogočil dovolj visok odstotek obnovljivih virov električne energije v energetske bilanci. Pritrjuje strokovnjakom, da bo Slovenija tako lažje zadostila ukrepom, predvidenim z najnovjšimi predlogi EU glede vplivov na okolje, po katerih mora naša država do leta 2020 zagotoviti vsaj 25 odstotkov obnovljivih virov. Potencial reke Sava to omogoča.

Skupni podvig je v roku zgradil prvo HE v Boštanju, začel gradnjo HE Blanca, ki je tik pred testiranjem in naj bi bila končana še letos, in HE Krško, ki je v fazi intenzivne gradnje z realno možnostjo dokončanja pred rokom. Zaradi transparentnosti vlaganj, skladnosti s koncesijsko pogodbo in zakona o koncesiji pa so se dogovorili za preoblikovanje Skupnega podviga v samostojno pravno osebo, ki bo dokončala verigo do predvidenega leta 2015, odprte pa ji ostajajo tudi še možnosti izgradnje verige HE na srednji Savi. Kot družbenik je v novo podjetje HESS vstopila GEN Energija, s čimer se je, tako minister, poleg HSE postavil drugi energetski steber, povečala se je moč financiranja verige in posledično zagotovila krajši čas izgradnje. Dela na HE Brežice in HE Mokrice, kot so pojasnili energetiki, tudi že potekajo, in sicer "na papirjih".

Predsednik dosedanjega upravnega odbora Skupnega podviga izgradnje na spodnji Savi Damijan Koletnik - direktorja HESS bo imenoval nadzorni svet na svoji prvi seji - je ob podpisu pogodbe o ustanovitvi HESS pojasnil, da zdaj v tej družbi moči združujejo najpomembnejši slovenski elektroenergetski partnerji, kar zagotavlja nove prepotrebne kapacitete nacionalni energetiki, tehnološka dovršenost pa bo tudi v naprej zagotovilo za okoljsko sprejemljivost. "Lokalna skupnost je partner v projektu, ki je zahteven, a v postopkih nenehnih usklajevanj korekten sogovornik," je dejal Koletnik.